

Kazimierz Tadeusz Szpotański (1887-1966)

Pionier polskiego przemysłu elektrotechnicznego, założyciel, współwłaściciel i dyrektor jednej z pierwszych w Polsce, fabryki aparatury elektrycznej, działacz społeczny, współtwórca i prezes SEP w latach 1938–46.

Elektrotechnikę studiował w Niemczech, początkowo w WST w Mittweida (1905-7), a następnie, na kierunku elektrotechnicznym Wydz. Maszynowego Politechniki w Charlottenburgu k/Berlina (1910-11), uzyskał dyplom inż. elektryka. Wiedzę uzupełniał praktyką przem. w fabrykach AEG w Niemczech (1907-10).

Po studiach, pracował w firmie AEG w Berlinie (1911-13), a nast. w jej oddziałach w Rosji – w Rydze i Char-kowie (gdzie kierował 600-osobową załogą). W Rydze od podstaw zbudował i zorganizował dział budowy aparatów elektrycznych.

15 list. 1918 r. w W-wie przy ul. Mirowskiej 9, założył warsztat elektrotechniczny pn. "Fabryka Aparatów Elektrycznych K. Szpotański" (FAE), produk. wyłączniki ośw. el. zatrudniając 2 prac. Warsztat rozwijał się i został przeniesiony do kilkupiętrowej kamienicy zakupionej przy ul. Kałuszyńskiej 4 na Kamionku (1920) – stał się kolebką polskiego przemysłu ap. el., największym w II RP przedsiębiorstwem ap. el. W 1924 r. FAE stała się spółką akc. i prosperowała znakomicie. W 1939 r. FAE zatrudniała ponad 1500 prac., w tym ponad 120 inż. K. Szpotański mówił, że produkcja w jego fabryce musi odpowiadać sys. JEEN (Jakości, Ekonomii, Estetyce i Nowoczesności). Wprowadzał innowacyjność, nowoczesne teorie i metody organizacji prod. i zarząd. oraz zas. wys. jakości prod. Pracowitość, i zdolności organizacyjne K. Szpotańskiego przynosiły znakomite rezultaty. Poszukiwał do pracy zdolnych, bardzo samodzielnych i nawet krnąbrnych absolwentów politechniki. U niego pracowali późniejsi prof. poli-technik. W 1939 roku, FAE uzyskała 50% udziału w krajowym rynku ap. el. Wytwar-zano 38 grup wyrobów, ok. 400 ap. różnego rodz., ponad 1000 asortymentów, a m.in. liczniki en. el. i ap. rentgenowskie. Wyłącznik 150 kV uzyskał wyróżnienie na Wszechświatowej Wystawie w NY (1939).

W czasie wojny, FAE prod. na potrzeby cywilne, była miejscem konspiracji i ruchu oporu, w straży fabr. prac. m.in. z żołnierze AK batalionu "Zośka". Organizował "Prywatne Roczne Kursy dla Elektromontażystów" oraz prakt. zawod. (dla ponad 3 tys. ludzi). 20 X 1944 FAE została przejęta pod przymusowy zarząd.

W stycz. 1945 odgruzował budynki i zorganizował na nowo zakł. prod. w Międzyyle-siu. W sierp. 1945 FAE została upaństwowiona pod nazwą PPF AE (Pierwsza Państw. Fabr. Ap. El.). Później miała nazwę ZWAR w Międzylesiu i prod. głównie do byłego ZSRR. Do XI 1947 K. Szpotański pracował w PPF AE na stan. dyr. ale w list. 1947 zo-stał zmusz. do odejścia z PPF AE w wyniku rozporząd. Min. Przem. i Handlu Hilarego Minca (który w 1947 r. został czł. hon. SEP). Pracę znalazł dopiero w 1951 r. w Centr. Zarz. Biur Proj. Bud. Przem. w W-wie gdzie prac. do emerytury 1960. Po 1990 r. fa-bryka zost. sprzedana firmie ABB pod nazwą ABB ZWAR, produkcję wygaszono. Hale stały puste niszczejąc, obec. jest szansa, że będą zaadapt. ma supermarket.

W czasie wojny, kier. przez Niego ZG SEP odbył 167 posiedzeń, opracow. proj. elektryfikacji Polski, działały m.in. komisje: Elektryfik. Kraju oraz Normalizacji Elektro-technicznej. Pomagano także materialnie członkom SEP oraz ich rodzinom.

Pan/Pani
jest zaproszony/a

na uroczyste **SEMINARIUM** z okazji

55-lat Sekcji Automatyki i Pomiarów OW SEP im. Kazimierza Szpotańskiego

Zarząd Główny SEP
ustanowił rok 2014

Rokiem inż. Kazimierza T. Szpotańskiego

19 listopada 2014 r. godz. 16:30–19:00
w sali konferencyjnej

Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej,
gmach Starej Kotłowni (sala 4 i 5)
przy Placu Politechniki 1 w Warszawie

SEMINARIUM

z okazji

55-lat Sekcji Automatyki i Pomiarów

Oddziału Warszawskiego SEP
im. Kazimierza Szpotańskiego

Połączone z uroczystością wręczenia medali SEP
członkom

Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich

GOŚCIE HONOROWI

Prezes SEP — Piotr Szymczak

Prezes OW SEP — Miłoslawa Bożentowicz

Dziekan Wydziału Elektrycznego PW — Lech Grzesiak

KOMITET ORGANIZACYJNY

Andrzej Marusak — przewodniczący

Zdzisław Gręda

Paweł Krajewski

Piotr Marusak

SEKCJA AUTOMATYKI I POMIARÓW, Oddział Warszawski
Stowarzyszenia Elektryków Polskich

ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa, pok. 140
tel. 22-827-38-46, www.ee.pw.edu.pl/sep-ow
e-mail: owsep@neostrada.pl

PROGRAM

OTWARCIE SEMINARIUM — godz. 16:30

Wystąpienie Prezesa SEP (ok. 5')

Wystąpienie Prezesa OW SEP (ok. 5')

Wystąpienie Dziekana Wydziału Elektrycznego PW (ok. 5')

REFERAT ROCZNICOWY — godz. 16:45

"55-lat Sekcji Automatyki i Pomiarów OW SEP"

— *Andrzej Marusak, przewodniczący SAiP OW SEP; (ok. 15')*

CEREMONIA WRĘCZANIA medali i wyróżnień SEP

— od godz. 17:00

REFERATY TECHNICZNE — od godz. 17:15 do 18:45

"Automatyka współczesnej trakcji elektrycznej"

— *Adam Szelaąg, dyrektor Instytutu Maszyn Elektrycznych i kierownik Zakładu Trakcji Elektrycznej PW; (30' z dyskusją)*

"Elementy mające istotny wpływ na rozwój transportu opartego na samochodach z napędem elektrycznym"

— *Krzysztof Polakowski, kierownik Zakładu Konstrukcji Urządzeń Elektrycznych Instytutu Maszyn Elektrycznych PW; (30' z dyskusją)*

"Rakietowa Tarcza Polski: przegląd obszarów potencjalnej współpracy technologicznej w zakresie modernizacji systemów Obrony Powietrznej Kraju"

— *Przemysław Kowalczyk, kierownik projektów "Rakieta" PIT-RADWAR S. A.; (30' z dyskusją)*

ZAKOŃCZENIE SEMINARIUM — godz. 18:45

POCZĘSTUNEK — od godz. 18:45 do 19:00